

Parlamentul
Republicii Moldova

267-07 nr. 160
28 martie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 23 din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002 (nr. 56 din 06.03.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul de intervenție este modificarea art. 23 din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002, și are drept scop extinderea categoriilor de persoane fizice neangajate care nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, în această categorie se propun a fi incluse suplimentar persoanele specificate la pct. 1 lit. b), d) și f) din anexa nr. 2 din Legea nr. 1593/2002 și anume: fondatorii de întreprinderi individuale; persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor; persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal. Persoanele menționate la categoriile *supra*, nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă dacă concomitent, fac parte din categoriile de persoane neangajate, asigurate de Guvern, indicate la art.4 alin.(4) lit.i) și j) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

3. Menționăm că, la înaintarea spre examinare în Parlament a proiectului de lege urmează a se ține cont de următoarele aspecte:

- potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act normativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice, iar conform art. 34 din Legea nr.100/2017 autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor prevăzute de legislație *în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ*;

- art. 58 din Regulamentul Parlamentului stabilește că proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare;

- deși autorul, la capitolul fundamentarea economico-financiară, precizează că implementarea proiectului de lege nu presupune cheltuieli financiare de la bugetul de stat, atragem atenția că potrivit art. 5 alin.(3) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală - asigurarea obligatorie de asistență medicală a persoanelor

neangajate enumerate la art.4 alin.(4) se realizează din contul bugetului de stat. Prin urmare, prezentul proiect de lege va genera impact financiar asupra fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, și respectiv, în această situație, adoptarea acestuia este condiționată și de **existența avizului pozitiv al Guvernului**. Acest fapt reiese din conținutul normei art.131 alin.(4) al Constituției, care prevede expres că orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern, iar alin.(6) din același articol, prevede că: *nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*.

Suplimentar, menționăm că argumentarea proiectului în contextul Notei informative nu corespunde exigențelor stabilite de alin.(6) al art.47 din Regulamentul Parlamentului, art.34 și art.35 din Legea nr.100/2017, care expres dispune că, proiectul de act legislativ se depune spre dezbatere împreună cu expertizele juridică, anticorupție, economică, financiară și de alt gen. Aceste expertize pot determina necesitatea adoptării proiectului de lege, evidențiind aspectele pozitive și negative ale acestuia, relevanța și semnalarea deficiențelor economico-financiare. Atenționăm că, acestea lipsesc.

Referitor la conceptul proiectului de lege, ținem să precizăm că lipsește argumentarea autorului privind necesitatea extinderii categoriilor de persoane care nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, fapt care face dificilă aprecierea necesității. Totodată avînd în vedere principiile de organizare a asigurării obligatorii de asistență medicală stipulate la art.5 din Legea nr. 1585/1998 și prevederile art. 12 din aceeași Lege, autorul urmează să solicite opinia Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care gestionează fondurile stabilite de Legea nr. 1585/1998.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-redacționale

Referitor la Art. II din proiect, unde se conțin dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege, reținem despre necesitatea revizuirii acestuia prin prisma prevederilor Legii nr. 1593/2002 și anume ale art. 22 alin.(1), care stabilește că *suma fixă a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală se achită integral pînă la data de 31 martie a anului de gestiune*. Prin urmare, avînd în vedere acest fapt implementarea normei va fi condiționată de modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nr. 358/2022, iar aplicarea normei va putea fi realizată doar în condiția modificării indicatorilor generali din această lege.

Suplimentar, reținem că mărimea primei de asigurare în formă de sumă fixă se calculează prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuție procentuală la salariul mediu anual, prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici (art.17 alin. (4) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală).

Urmare celor expuse, considerăm că examinarea proiectului de lege în cadrul ședinței plenare a Parlamentului poate avea loc doar cu respectarea condițiilor stabilite de legislație și a principiilor activității de legiferare, prevăzute la art.3 din Legea nr.100/2017, și ținînd cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală